

SKOLAS PADOMES SANĀKSME

25.11.2021.

“PLĀNOŠANA, UZRAUDZĪBA, NOVĒRTĒŠANA - PAŠVADĪTAS MĀCĪŠANĀS PROCESS”

Darba gaita:

- Paneļdiskusija - Plānošana, uzraudzība, novērtēšana - pašvadītas mācīšanās process
- Mācību procesa organizācija
- Drošības pasākumi
- Testēšanas tehnoloģiju un algoritmu maiņa
- Labdarības akcija «DROSMES KASTE»
- Aktuālie jautājumi

PAŠVADĪTA MĀCĪŠANĀS – KAS TAS IR?

- Pašvadīta mācīšanās ir process, kurā skolēns apzināti darbina un lieto domāšanas, emocionālo procesu un uzvedības regulēšanas rīkus, lai pats sistemātiski apgūtu jaunas zināšanas un prasmes.
- Labas pašvadītas mācīšanās prasmes ir būtisks pamats, lai pēc skolas beigšanas, turpinot mācības augstskolā vai uzsākot profesionālas darba gaitas, jaunielis spētu pats sevi **motivēt** apgūt jaunas lietas, mācētu bez citu pamudinājuma **plānot** savu mācīšanos, **vadīt** to un **novērtēt** savus sasniegumus, lai tos pats uzlabotu.
- Pašvadīta mācīšanās ir viena no sešām caurviju prasmju grupām, kas iekļautas pilnveidotajā mācību saturā kā nozīmīgs izglītības mērķis. Lai attīstītu pašvadītas mācīšanās prasmes, tās nepieciešams trenēt un pilnveidot visās mācību jomās. Pašvadītas mācīšanās caurviju prasmes palīdz attīstīt un māca skolotāji, kuri paredz skolēniem tādas aktivitātes, kurās iespējams skolēnam darbināt savus emocionālos, domāšanas un uzvedības procesus, tos ieraudzīt, plānot un vadīt.

KO NOZĪMĒ PAŠVADĪTA MĀCĪŠANĀS?

- Mācīšanās prasmes definējamas no dažādiem skatpunktiem, un viena šāda definīcija skaidri noteic, ka “pašvadīta mācīšanās notiek tad, ja skolēns proaktīvi mācās. Tas nozīmē, ka skolēns nevis pasīvi reaģē uz skolotāja instrukcijām un norādēm, bet **pats kaut ko dara, pirms sākusies jauna temata apguve**, un nerimstoši, aktīvi iesaistās mācību procesā” (*Zimmerman, 2002; Lindner & Harris, 1992*).
- Lai skolēns spētu aktīvi iesaistīties procesā un labi vadīt savu mācīšanās procesu kā skolā, tā ārpus tās, viņam jāspēj pašam sevi motivēt, jāmāk plānot savas darbības, jāprot novērtēt savs progress, lai nākamajā reizē rīkotos efektīvāk. Ja skolēns spēj motivēt sevi mācīties, vadīt savas emocijas, plānot, analizēt un novērtēt savus mācīšanās rezultātus, viņam ir labas pašvadītas mācīšanās prasmes (*Veenman et al, 2004; Azevedo, Alevin, 2013*).

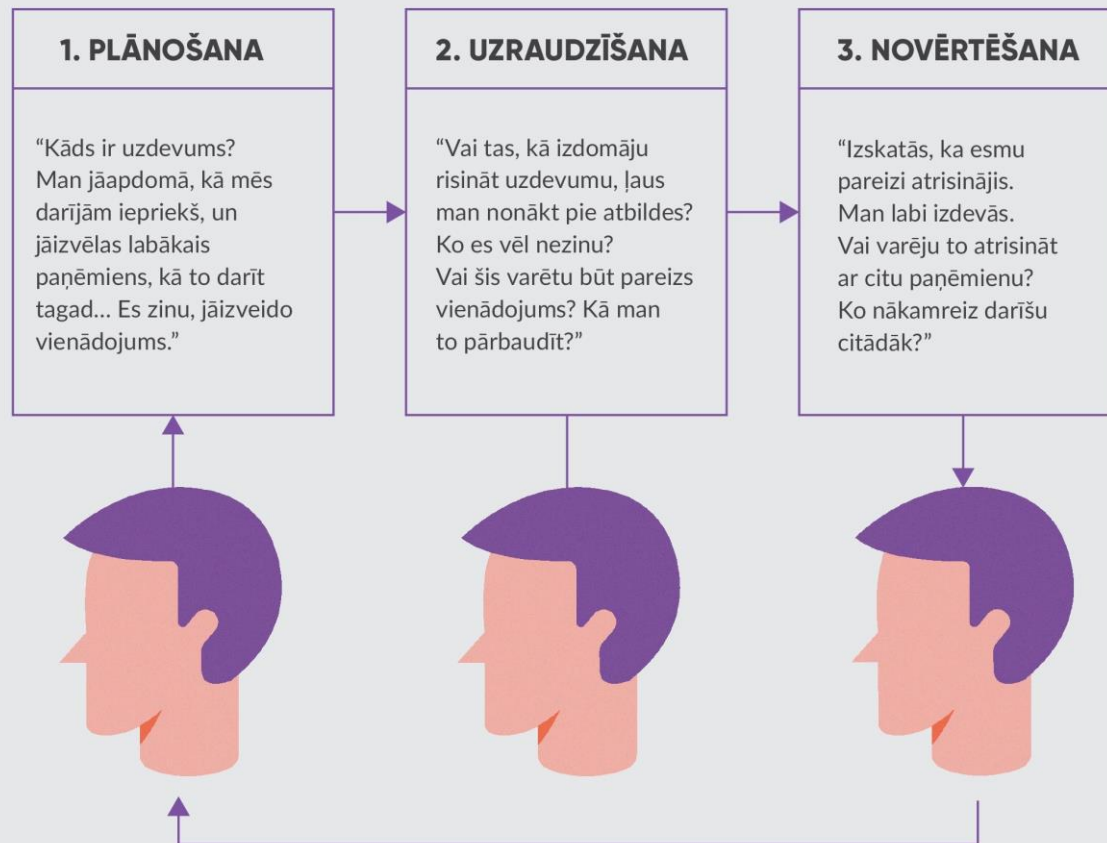

UZDEVUMS

Tomam un Martai kopā ir 5 euro.

Tomam ir par 90 centiem vairāk nekā Martai.

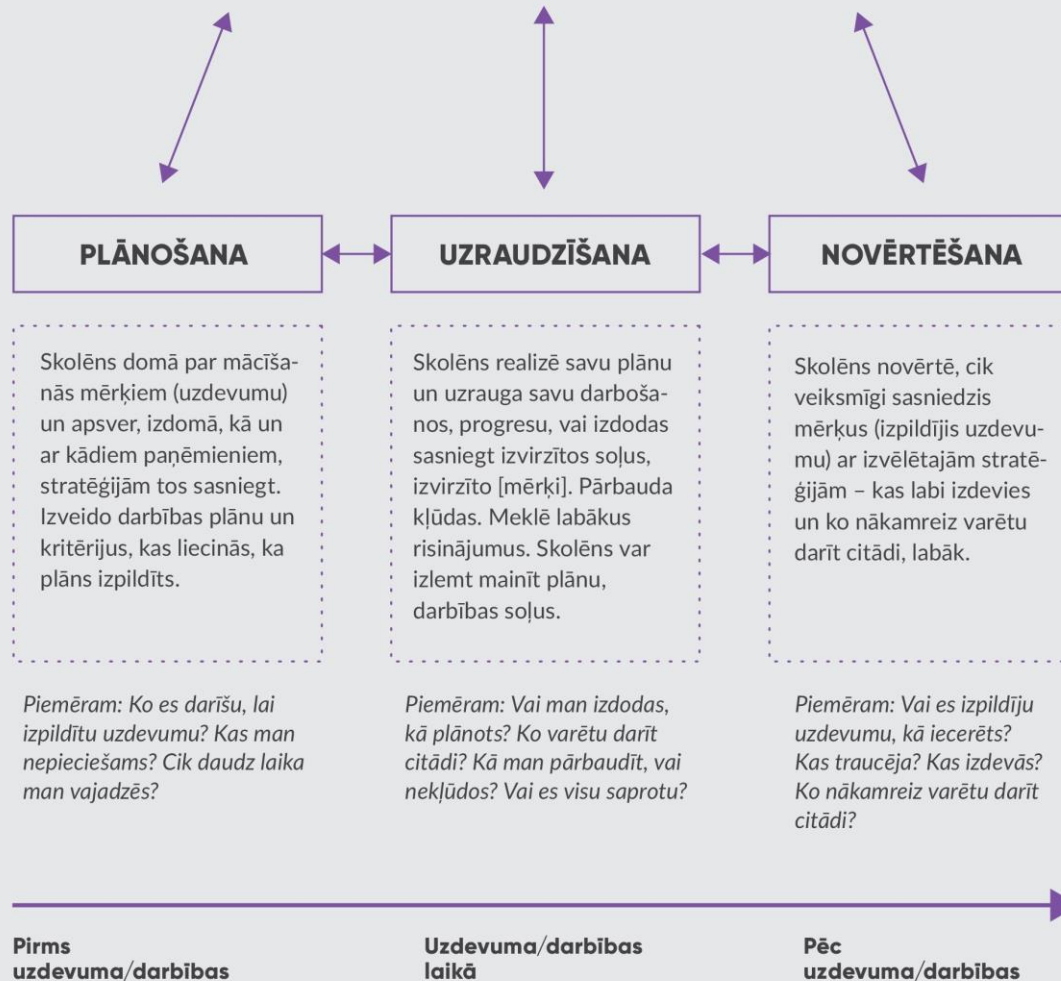
Cik eiro ir Martai?

-
- Saprotams, lai skolēns varētu vadīt savu mācīšanos, viņam ir jāprot **vadīt savus emociju, uzvedības un domāšanas procesus** (piemēram, uzmanības, atmiņas, problēmu risināšanas procesus). Lai tas notiktu, skolēnam ir jāspēj **reflektēt** jeb apzināti spriest par savas domāšanas un attiecīgi tālāk – mācīšanās darbībām. Tas nozīmē, ka skolēnam būtu jāspēj apdomāt un pateikt, vai tas, kā viņš konkrētajā brīdī domā, nozīmē labāko veidu, kā sasniegt plānoto rezultātu mācībās.
 - Pašvadītas mācīšanās prasmes var labi attīstīt, jau sākot no pirmsskolas, un to trenēšanu var integrēt visās jomās, kurās notiek jaunu zināšanu un prasmju apguve.

REFLEKTĒŠANA

Reflektēšana ir fundamentāla plānošanas-uzraudzīšanas-novērtēšanas procesa sastāvdaļa. Reflektēt nozīmē spēt ar izjautāšanas (jautājumu uzdošanas un atbilžu) palīdzību **vadīt** (plānot, uzraudzīt un novērtēt) **savu mācīšanos**.

KĀDS LABUMS NO PAŠVADĪTAS MĀCĪŠANĀS?

- Metanalītisko pētījumu pārskatos, kuros salīdzina daudzu līdzīgu pētījumu datus, secināts, ka labas pašvadītas mācīšanās spējas, kas tiek regulāri izmantotas mācību procesā, izskaidro līdz 40 % mācību sasniegumus (piemēram, *Veenman et al., 2014*), un plašs pētījumu loks norāda, ka tieši mācoties kognitīvās un metakognitīvās stratēģijas (domāšanas un domāšanas vadīšanas stratēģijas) ļauj skolēni sasniegt **augstākus mācību rezultātus** (*Allington, 2011; Anderman & Anderman, 2009; Cawelti, 2004; Good & Brophy, 2008; Hartman, 2010; Hattie, 2009; Marzano, 2007; Marzano & Pickering, 2011*).
- Savukārt labas pašvadītas mācīšanās prasmes **paredz augstākus akadēmiskos un profesionālos sasniegumus** nekā tādi faktori kā intelekta rādītāji, vecāku izglītība vai vecāku sociāli ekonomiskais statuss (*Goleman, 1996*).
- Te noteikti jāmin, ka skolēniem, ar laiku labāk iemācoties vadīt savus domāšanas un mācīšanās procesus, rodas vairāk risinājumu problēmām un viņi spēj labāk koncentrēties, pildot sarežģītus uzdevumus. Kopumā tiek secināts, ka, īstenojot sistemātisku pieeju skolēnu pašvadītas mācīšanās prasmju attīstībai, **uzlabojas arī klases klimats**, skolēni cits citam palīdz grūtībās, un viņi sāk mērķtiecīgāk izturēties pret mācību procesu (*Germuth et al., 2012*). Kopumā skolēni attīsta noturīgu vēlmi mācīties, spēj biežāk darboties mērķtiecīgi un stratēģiski un ir elastīgāki, šķetinot iepriekš nerisinātas problēmas (*Hartman, 2002; Schraw, 2002*).

ATBILDĪGS SABIEDRĪBAS DALĪBNIĒKS,
kurš iedziļinās, līdzdarbojas un sadarbojas, lai kopā ar citiem veidotu tādu sabiedrību, kādā vēlamies dzīvot

- Pilnvērtīgi piedalās sociālajā, politiskajā, ekonomiskajā un kultūras dzīvē, kā arī rūpējas par savu, citu un kopīgo labumu.
- Patstāvīgi veido izpratni par pasauli, Latvijas un latviešu valodas nozīmību tajā.
- Sekmīgi darbojas daudz kultūru, daudzvalodu un digitālajā vidē.
- Izsvērti vērtē zinātnes, tehnoloģiju, ekonomikas, kultūras sasniegumus.
- Veido cieņpilnas attiecības, sadarbojas ar citiem cilvēkiem, vēlas veidot ģimeni un uzņemties atbildību par to.
- Uzklauša un iedziļinās dažādos viedokļos, pārliecībās, kultūrās; iejūtas otra pārdzīvojumos un sniedz atbalstu.
- Darbojas ilgtspējīgi un apkārtējai videi draudzīgi, lemj godprātīgi un uzņemas atbildību par saviem lēmumiem.

RADOŠS DARĪTĀJS,
kurš ievieš inovācijas

- Rada un attīsta jaunas zināšanas un risinājumus.
- Uzņemas iniciatīvu, ir mērķtiecīgs, izlēmīgs un neatlaidīgs.
- Analizē savas vēlmes un atsakās no nevajadzīgā.
- Sekmīgi darbojas individuāli un komandā, risina sarunas, pieņem kopīgus lēmumus, ir tolerants pret atšķirīgo.
- Ieklausās, vēro, pēta pasauli, novērtē situāciju un cieņpilni rīkojas.
- Izprot, respektē un risina kompleksas problēmas.
- Eksperimentē, improvizē, tiecas pēc jaunas pieredzes, pilnveidošanās.

**KĀDU VĒLAMIES REDZĒT
KATRU SKOLĒNU**

PERSONĪBA AR PAŠAPZIŅU,
kurš ciena un rūpējas par sevi un citiem

- Apzinās savas emocijas, vēlmes, intereses, dotības, kā arī kontrolē un vada savu uzvedību un emocijas.
- Uzdrošinās pašizpausties un gūt jaunu pieredzi.
- Ir patiess, spēj dzīvot patstāvīgi, saskaņā ar savām vērtībām.
- Saglabā un nostiprina savas garīgās un fiziskās spējas.
- Veido savai un citu labklājībai labvēlīgu vidi, paužot laipnību.
- Rūpējas par savu veselību un drošību.

LIETPRATĒJS IZAUGSMĒ,
kam mācīties nemitīgi un ar aizrautību kļuvis par ieradumu

- Ir zinātkārs un intelektuāli atvērts.
- Izvirza augstas prasības gan sev, gan citiem, darbu tiecas paveikt pēc iespējas kvalitatīvāk.
- Kļūdas uztver kā iespēju izaugsmei.
- Prot un vēlas patstāvīgi mācīties visu mūžu.
- Plāno un vada savu izzīņas procesu, reflektē par to.
- Apgūto lieto jaunās reālās dzīves situācijās, ievērojot lielāko labumu.
- Lietpratīgi un atbildīgi izmanto informācijas un komunikācijas tehnoloģiju iespējas.

Mācību jomas	Caurviju prasmes	Tikumi
<ul style="list-style-type: none"> • Valodu • Sociālā un pilsoniskā • Kultūras izpratnes un pašizpausmes mākslā • Dabaszinātņu • Matemātikas • Tehnoloģiju • Veselības un fiziskās aktivitātes 	<ul style="list-style-type: none"> • Kritiskā domāšana un problēmrisināšana • Jaunrade un uzņēmējspēja • Pašvadīta mācīšanās • Sadarbība • Pilsoniskā līdzdalība • Digitālā 	<ul style="list-style-type: none"> • Atbildība / Centība • Drosme / Godīgums • Gudrība / Laipnība • Līdzcietība / Mērenība • Savaldība / Solidaritāte • Taisnīgums / Tolerance

KĀ VECĀKI VAR ATBALSTĪT BĒRNU MĀCĪBĀS?

- Ikdienā ģimenē veidot pozitīvu attieksmi pret mācīšanos un skolu. Iedrošināt un atbalstīt bērnu jaunu zināšanu apgūvē.
- Veidot konstruktīvas attiecības ar skolotājiem un citiem vecākiem. Sarunāties, risināt jautājumus un problēmas. Apmeklēt vecākiem domātos pasākumus, interesēties par sava bērna individuālo progresu
- Ik dienu būt klātesošiem un atbalstošiem – interesēties, sarunāties ar bērnu par skolā notiekošo, piedzīvoto, izdošanos, pārsteigumiem, grūtībām. Pārrunāt nesaprašanos, palīdzēt bērniem izprast dažādu pušu viedokli un meklēt risinājumus.

KĀ VECĀKI VAR ATBALSTĪT BĒRNU MĀCĪBĀS?

- Uzturēt interesi nevis par vērtējumu, bet par mācīšanos, prasmēm, vērtībām. Palīdzēt veidot pozitīvu attieksmi pret pārbaudes darbiem kā mācīšanās procesa daļu un iespēju novērtēt, cik tālu esi ticis, lai dotos tālāk.
- Palīdzēt bērnam attīstīt tādas prasmes, kas ļauj kļūt patstāvīgākam, neatkarīgākam, kā arī apzināties savas stiprās puses, mācīties pārvarēt grūtības, nesaskaņas un konfliktus. Palīdzēt apgūt paņēmienu, kā pārvarēt stresu, trauksmi, neizdošanos.
- Palīdzēt plānot un ievērot dienas režīmu, sabalansēt mācīšanos ar ārpusstundu pulciņiem.

MĀCĪBU PROCESA ORGANIZĀCIJA

- Mācību stundas pēc bloku sistēmas
- Skolēnu pārvietošanās pa klasēm
- Interese izglītība tikai vienai klašu grupai vai vienai mājsaimniecībai
- Konsultācijas klātienē vai attālināti
- Konsultatīvais atbalsts no projekta PuMPuRS

DROŠĪBAS PASĀKUMI

- Plūsmu nekrustošanās, dažādas ieejas
- Mutes un deguna masku pareiza valkāšana skolas iekštelpās
(koplietošanas un klases telpās)
- Roku dezinfekcija
- Telpu vēdināšana 15 min. h
- Virsmu dezinfekcija
- Distances ievērošana

TESTĒŠANAS TEHNOLOĢIJU UN ALGORITMU MAIŅA

- Antigēna paštesti

Testēšanas instrukcija video formātā no Bior un E. Gulbja laboratoriju antigēna testiem:

<https://youtu.be/NJ38kI6Qbvs> <https://www.facebook.com/InstitutsBIOR>

- Laboratorijas testi - siekalu vai pūla tests – piektdienās, skolā

LABDARĪBAS AKCIJA «DROSMES KASTE»

I. – 17. DECEMBRIS

- Drosmes kastēs ir mantas, ko katrs mazais vai jau lielais pacients var saņemt par drosmīgi izturētu apmeklējumu
- Ziedot drosmes kastei var: Atbalstot finansiāli vai iegādājoties mantas un nogādājot tās Bērnu klīniskās universitātes slimnīcai
- **DROSMES KASTĒS LIEK**
- Nelielas, jaunas rotaļlietas (mašīnas, lellītes, zvēriņus, figūriņas u.c mantas līdz 30 cm)
- Nelielas puzles, grāmatiņas, spēles, mantas sportiskām aktivitātēm
- Dažādus aksesuārus – īpaši pusaudžiem

Nosacījums – visām mantām ir jābūt jaunām un to oriģinālajā iepakojumā!!!

AKTUĀLIE JAUTĀJUMI.....

- <https://veseligsridzinieks.lv/> - fiziskās un mentālās veselības nodarbības
- <https://drossinternets.lv/>
- <https://maciunmacies.valoda.lv/> - atbalsts valodas apgūvē - latviešu valodas mācību materiāli